

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania Ż. Z. (S.)
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o prawo do renty socjalnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 czerwca 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 stycznia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. r.pr. M. S. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem
zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
skarżącej w postępowaniu kasacyjnym, przy czym kwotę tę
należy podwyższyć o stawkę podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 13 stycznia 2016 r. oddalił apelację skarżącej ubezpieczonej Ż.S. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 11 grudnia 2013 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji pozwanego organu rentowego z 7 grudnia 2012 r., odmawiającego jej prawa do renty socjalnej (art. 4 i 15 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej).

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła naruszenie prawa materialnego.

We wniosku o przyjęcie skargi wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona, „przede wszystkim wobec rażącego uchybienia Sądu Apelacyjnego. Uznał on bowiem, iż z uwagi na fakt, że ubezpieczona może wykonywać pracę w warunkach zakładów pracy chronionej, uniemożliwia to tym samym uznanie ją za całkowicie niezdolną do pracy. Stanowisko to pozostaje w sprzeczności z dominującym w orzecznictwie Sądu Najwyższego (a przywołanym w uzasadnieniu niniejszej skargi kasacyjnej) poglądem, iż przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu. Tym samym ustalenie, iż ubezpieczona może wykonywać pracę jedynie w warunkach zakładów pracy chronionej, przy jednoczesnym braku realnej możliwości pracy w warunkach normalnych, uprawnia ją do otrzymania renty socjalnej, której zaskarżonym orzeczeniem została pozbawiona”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazuje, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Eksponuje zdanie Sądu Apelacyjnego, „*że występująca u ubezpieczonej głuchoniemota nie powoduje całkowitej niemożności wykonywania jakiegokolwiek pracy, bo może ją wykonywać w warunkach zakładów pracy chronionej*”. Stwierdzenie to nie zamyka sprawy i nie świadczy o błędnej wykładni i zastosowaniu prawa. W kolejnym zdaniu Sąd Apelacyjny stwierdza bowiem, że „*Prawidłowe jest więc ustalenie, że ubezpieczona jest osobą częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nie całkowicie niezdolną do pracy*”.

Recz więc w tym, że Sąd Apelacyjny przyjął art. 12 ust. 3 a nie art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jako podstawę rozstrzygnięcia. Materiał sprawy nie jest mały i chodzi tu zasadniczo o fachowe opinie biegłych.

Wszyscy biegli byli zgodni, że w spornym okresie skarżąca nie jest już całkowicie niezdolna do pracy. Uzasadnienie wyroku przedstawia biegłych i ich

opinie (biegłej z zakresu audiologii i laryngologii W.P.U., biegłej z zakresu medycyny pracy B.W., biegłego z zakresu medycyny pracy i chorób wewnętrznych W.S., biegłego specjalisty chorób płuc i medycyny pracy A.R.). Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie o opinie psychologa (A.S.).

W sprawie decyduje prawne a nie potoczne rozumienie niezdolności do pracy. Skarżąca nie podważa opinii biegłych pod względem metodycznym lub merytorycznym. W ogóle nie zarzuca naruszenia prawa procesowego. W ocenie podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiążą więc ustalenia stanu faktycznego na którym oparto zaskarżony wyrok. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu a późniejszym rozpoznaniem skargi z ograniczeniem (związaniem faktycznym) wynikającym z art. 398¹³ § 2 k.p.c. i z art. 398³ § 2 k.p.c.

Chodzi o to, że rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji miało podstawę w zgodnych i ocenionych jako miarodajne (niezakwestionowanych) opiniach kilku biegłych. Istotą sporu było od początku pytanie o stopień niezdolności do pracy. Z opinii wynika, że nie występuje całkowita niezdolność do pracy.

Na tym tle cytowane wyżej zdanie z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego nie świadczy o rozbieżności ustaleń faktycznych i oceny prawnej, skoro jak zaważano już w kolejnym zdaniu Sąd Apelacyjny stwierdza, że ubezpieczenia jest osobą częściowo a nie całkowicie niezdolną do pracy. Niewątpliwie nawiązuje w ten sposób do całościowej oceny, która jest jednoznaczna, bo bazuje też na rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego, który *„dokonał prawidłowego ustalenia w zakresie kwestii stopnia niezdolności do pracy oraz wywiódł logiczne i znajdujące oparcie w prawie materialnym wnioski”*. Wszak Sąd Apelacyjny wyraźnie przedstawia, iż *„nie budzą wątpliwości ustalenia Sądu Okręgowego dokonane w oparciu o opinie biegłych sądowych (...), że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS”*.

Ubezpieczona ukończyła technikum odzieżowe i studium fototechniczne. W sprawie nie ustalono, że może pracować tylko w warunkach zakładu pracy chronionej. Biegła wskazała na możliwość pracy w zawodach wyuczonych. Występuje ograniczenie zdolności do pracy ale nie jest to całkowita niezdolność do

pracy, która dopiero warunkuje prawa do renty socjalnej (art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej).

Przesłanka całkowitej niezdolności do pracy z art. 12 ust. 2, czyli utrata zdolności „do wykonywania jakiejkolwiek pracy” nie spełnia się wtedy, gdy ustalony stan zdrowia i zdolności psychofizycznej, łącznie z przygotowaniem zawodowym świadczą tylko o częściowej niezdolności do pracy, choć ubezpieczona może pracować w zakładzie pracy chronionej.

Skarga byłaby oczywiście zasadna, gdyby ustalono, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy i stwierdzono, że może wykonywać pracę w zakładzie pracy chronionej.

Występuje więc różnica tych dwóch sytuacji. Nie uzasadnia to stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzeczono na podstawie § 4, 15 ust. 2, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

[as]

r.g.